

- © О.І. Булах
- © В.І. Каськів (НТУ)

ДОРОЖНЬО-БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ НТУ – ВПЕВНЕНОЮ ХОДОЮ У МАЙБУТНЄ!

У 1944 році розпорядженням Ради Народних комісарів СРСР № 11.06-р від 7 листопада 1944 року був заснований Київський автомобільно-дорожній інститут (КАДІ) – сьогодні Національний транспортний університет (НТУ). Тоді ж було створено два факультети – дорожній та механічний – для підготовки фахівців за чотирма спеціальностями: автомобільні дороги, мости, автомобілі та автомобільне господарство, дорожні машини і механізми.

Із тих буремних часів інститут разом із дорожнім факультетом почав свою славу історію. А історію, як відомо, творять люди. Це випускники воєнних, повоєнних і сьогоднішніх часів і, звичайно, професорсько-викладацький та керівний склад факультету та університету.

Засновник і перший ректор Київського автомобільно-дорожнього інституту з 1944 по 1959 роки **Даденков Юрій Миколайович** (1911–1991) – член-кореспондент АН України, а згодом впродовж багатьох років – Міністр вищої та середньої спеціальної освіти Української РСР.

Із 1959 по 1984 роки – **Вериганко Євген Петрович** (1920–1997).

Із 1984 по 2002 рік – **Канарчук Вадим Євгенович** (1936–2009).

Із 2002 року – **Дмитриченко Микола Федорович** – д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри

виробництва, ремонту та матеріалознавства, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, кавалер Ордена “За заслуги” I–III ступенів, президент Транспортної академії України та віцепрезидент Української академії міжнародної трибологічної ради, дійсний член Української академії Триботехніки, член-кореспондентом Академії педагогічних наук України, нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Верховної Ради України “За особливі заслуги перед українським народом” та нагрудним знаком “Знак пошани Укравтодору”.

За майже 70 років свого існування НТУ підготував біля 70 тисяч спеціалістів для України, колишнього СРСР та багатьох країн світу. Протягом різного періоду дорожньо-будівельний факультет очолювали видатні науковці та досвідчені педагоги:

Яків Давидович Лівшиць (січень – серпень 1945) – канд. техн. наук, доцент (згодом – д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри будівельних конструкцій і мостів).

Георгій Камілович Сюньї (1945–1991) – канд. техн. наук, професор, завідувач кафедри дорожньо-будівельних матеріалів. Був нагороджений військовими орденами і медалями, відзнаками Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР.

Євген Петрович Вериженко (1951–1959) – канд. техн. наук, професор, заслужений працівник вищої школи УРСР, завідувач кафедри будівельної механіки, ректор Київського автомобільно-дорожнього інституту протягом 1959–1984 років. Нагороджений трьома орденами Трудового Червоного Прапора, орденом “Знак пошани”, дев’ятьма медалями.

Оксана Артемівна Стасовська (1959–1970) – канд. техн. наук, професор кафедри дорожньо-будівельних матеріалів. Нагороджена трьома медалями.

Володимир Миколайович Гусев (1970–1971) – канд. техн. наук, доцент кафедри будівництва та експлуатації доріг.

Григорій Євгенович Ліпський (1971–1984) – канд. техн. наук, професор, почесний професор Технічного університету “Московський автомобільно-дорожній інститут”, дійсний член Транспортної академії України, Заслужений будівельник України, Почесний дорожник України. Кавалер орденів Трудового Червоного Прапора та “Знак пошани”, Відмінник освіти СРСР, Відмінник освіти України.

Володимир Йосипович Заворицький (1984–1995) – д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри будівництва та експлуатації доріг, дійсний член Транспортної академії України й Академії наук вищої школи України (відділення наук про Землю).

Вячеслав Якович Савенко (1996–2009) – д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри будівництва та експлуатації доріг, Заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член Транспортної академії України, Академії будівництва України та Російської академії транспорту, Почесний дорожник України, Почесний професор Технічного університету “Московський автомобільно-дорожній інститут” та Одеської державної академії будівництва та архітектури, нагороджений почесними Знаками “За наукові досягнення” та “Відмінник освіти України”, Грамотою Верховної Ради України.

Із 2009 року факультет очолює д-р техн. наук, професор **Олена Сергіївна Славінська** – дійсний член Транспортної академії України, Відмінник освіти України, лауреат премії Президента України для молодих вчених за роботу: “Нові системи моніторингу та методи прогнозування розвитку внутрішніх течій, загальних і місцевих розмивів, переносу домішок у природних водних потоках”, має подяку Прем’єр-міністра України. Наукові інтереси: математичне моделювання та методи розрахунку транспорту наносів у руслових потоках, на заплавах ділянках на основі положень механіки неоднорідних середовищ; сучасні способи прогнозування розмивів у зоні впливу гідротехнічних споруд; методи оцінювання впливу дорожньо-транспортного комплексу на стан довкілля; способи проектування, будівництва й експлуатації систем водовідведення на автомобільних дорогах.

Нині факультет готує фахівців за напрямом “Будівництво” зі спеціальностей: “Автомобільні дороги і аеродроми”, “Мости і транспортні тунелі”, “Технології будівельних конструкцій, виробів та матеріалів”, “Автомобільні дороги і аеродроми” зі спеціалізацією “Будівництво та експлуатація аеродромів”, а також за напрямом “Геодезія, картографія та землеустрій” за спеціальністю “Геодезія”.

Протягом останніх п’яти років на факультеті на денній формі навчання здобуває освіту біля 1000 студентів, визначним є те – що кількість відмінників навчання коливається в межах 130–150 осіб, а найбільш гідні студенти отримують іменні стипендії: Президента України; Верховної Ради України; імені М.С. Грушевського; Київського міського голови. Так само багато молодих викладачів факультету були відзначені стипендією Кабінету Міністрів України для молодих учених.

Дорожньо-будівельний факультет досягнув високих успіхів організації навчального процесу і виховній роботі. Загалом упродовж 1998–2013 років видано понад 50 підручників та навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України, які користуються великою популярністю у студентів, як НТУ, так й інших ВУЗів.

На факультеті практикують різні форми організації дозвілля студентів. Молодь бере активну участь у проведенні конкурсів веселих і кмітливих. Збірня КВК НТУ у 2003 р. посіла друге місце серед команд КВК м. Києва. Щорічно факультетська студентська команда долучається до конкурсу “Студент Києва”.

Понад 100 осіб займаються у спортивних секціях, серед них є багато призерів спортивних олімпіад м. Києва й України.

Студенти факультету беруть участь і в науковій роботі. Щорічно в День науки в університеті з доповідями про результати досліджень виступають 70–80 студентів. Кращі з них стають учасниками студентських олімпіад у місті та Україні. Кожен рік наукові роботи студентів факультету займають призові місця на Всеукраїнському конкурсі науково-дослідних робіт.

Співробітники факультету також, поряд із навчальною, проводять велику наукову роботу, яку успішно ведуть наукові школи, що утворились і розвиваються на кафедрах факультету.

До складу дорожньо-будівельного факультету входить вісім кафедр.

Кафедра будівництва та експлуатації доріг. Кафедра утворена 2 грудня 1944 р., у 1952 р. її об’єднали з кафедрою дорожньо-будівельних матеріалів, у 1956 р. з її складу виділена кафедра організації і механізації дорожньо-будівельних робіт (завідувач – професор **Дмитро Аристархович Руденко**), а у 1976 р. – кафедра дорожньо-будівельних матеріалів (професор **Георгій Камілович Сюньї**). З моменту заснування кафедри нею керували: д-р техн. наук, професор **Костянтин Степанович Теренський**

(1944–1969), найважливіший внесок Костянтина Степановича в розвиток дорожньої науки і практики – це розроблені ним теорія і практика використання транспортного критерію в дорожній галузі, що протягом багатьох десятиріч є дійсним надбанням дорожньої практики в області техніко-економічних обґрунтувань; канд. техн. наук, професор **Георгій Камілович Сюньї** (1969–1976), наукова діяльність якого була присвячена вивченню проблем міцності, довговічності дорожніх асфальтобетонів і пластбетонів, поліпшення якості дорожніх бетонів. Розробив основи теорії та практики кольорових асфальтобетонів; д-р техн. наук, професор **Володимир Михайлович Сіденко** (1976–1985), вклад Володимира Михайловича у розвиток дорожньої науки СРСР і України неоціненний. Ним розроблені теоретичні основи водно-теплого режиму автомобільних доріг, основи проектування економічних конструкцій дорожніх одягів, теорія якості автомобільних доріг, низка принципових питань теорії та практики експлуатації доріг. Під його керівництвом проводилися такі масштабні роботи, як роботи з дорожнього районування території УРСР і визначення характеристик ґрунтів для потреб дорожнього будівництва; д-р техн. наук, професор **Володимир Йосипович Заворицький** (1986–1997), відомий вчений в області механіки ґрунтових середовищ та земляного полотна автомобільних доріг.

Із 1997 року кафедру очолює д-р техн. наук, професор **Вячеслав Якович Савенко**, який в потужну наукову школу дорожніх досліджень вніс новий напрям – дослідження з динаміки відкритих потоків. Сьогодні на кафедрі успішно розвиваються ці два напрями.

Один напрям – математичне моделювання зовнішньої та внутрішньої задач гідродинаміки штучно стиснутих потоків з урахуванням анізотропного стану в процесі їх деформації та перенесення забруднюючих речовин. За цим напрямом захищені дві докторські та три кандидатські дисертації ведуться подальші наукові дослідження.

Другий – розроблення новітніх технологій будівництва та ремонту автомобільних доріг, удосконалення методів розрахунку елементів дорожньої конструкції та удосконалення способів експлуатації й розрахунку міжремонтних строків дорожніх покриттів. У руслі цього напрямку захищено 15 кандидатських дисертацій, розроблено понад тридцять нормативних документів для дорожньо-транспортного комплексу України, зокрема такі як: ВБН В.2.3-218-171-2002 “Спорудження земляного полотна автомобільних доріг”, ВБН В.2.3-218-186-2004 “Дорожній одяг нежорсткого типу”, ГБН В.2.3-218-548:2010 “Армоґрунтові підпірні стінки для автомобільних доріг. Проектування та будівництво” тощо.

Одним із значних наукових доробків кафедри є розроблена автоматизована система, під

керівництвом професора **Станіслава Степановича Кизими**, СУСП (Система управління станом покриття), яка на державному рівні впроваджена в діяльність організацій Державного агентства автомобільних доріг України для прогнозування ремонтних робіт на дорогах державного значення.

Загалом за час існування кафедри, за результатами науково-дослідної роботи отримано понад 80 авторських свідоцтв і патентів, розроблено більше 120 нормативних документів для дорожньої галузі. За підручниками та навчальними посібниками, виданими викладачами кафедри, навчаються студенти всієї України.

Кафедра видає збірник наукових праць «Автомобільні дороги і дорожнє будівництво», який був заснований у 1964 р., а з 9 червня 1999 року Постановою Президії ВАК України №1-05/7 був визнаний фаховим виданням і понині слугує рупором наукових ідей і досягнень.

Кафедра проектування доріг, геодезії та землеустрою. Із дня заснування КАДІ існувало дві кафедри: кафедра проектування доріг (перший завідувач – д-р техн. наук, професор **Андрій Євгенович Страментов**) і кафедра геодезії (завідувачі: проф. **Микола Ілліч Товстолес** (1945–1964), доц. **Юрій Андрійович Химерик** (1965–1978), доц. **Михайло Дем’янович Горбик** (1979–1989), проф. **Олександр Антонович Білятинський** (1989–1997), проф. **Володимир Миколайович Попов** (1997–2002). Нині очолює кафедру проф. **Дмитро Олександрович Павлюк**.

Формування наукової школи на кафедрі пов’язане із іменем **Ярослава Васильовича Хом’яка** – д-р техн. наук, професора, який протягом двадцяти років був проректором Київського автомобільно-дорожнього інституту із наукової роботи. Основою проведення наукових досліджень на кафедрі проектування доріг, очолюваній професором **Я.В. Хом’яком** були потужні лабораторії: автоматизації проектно-розвідувальних робіт з використанням ЕОМ й галузева науково-дослідна лабораторія обліку та дослідження руху на автомобільних дорогах, завдяки чому в Україні була науково обґрунтована концепція системи “дорожні умови – транспортні потоки”. Кафедрі проектування доріг належить пріоритет у впровадженні електронних обчислювальних машин під час проектування доріг. Було створено новий науковий напрям – автоматизація проектних робіт, виконано низку наукових робіт і досліджень із питань розвитку організації та безпеки дорожнього руху й охорони навколишнього середовища. Низка програм і проектних розробок обох лабораторій неодноразово експонувалися на ВДНГ України та СРСР, були удостоєні золотих, срібних й бронзових медалей виставок.

Професором **Я.В. Хом’яком** були розроблені теоретичні основи проектування раціональних дорожніх мереж, які актуальні й на сучасному етапі.

Я.В. Хом'як створив авторитетну наукову школу, підготував більше 40 кандидатів і докторів наук, які й зараз успішно працюють в Україні, Росії, Молдові, Грузії, Вірменії, Узбекистані, Азербайджані, Естонії, Литві, Латвії, Польщі, Угорщині, Болгарії, а кафедра проектування доріг КАДІ завдяки своєму науковому доробку була відомою далеко за межами України та СРСР.

Олександр Антонович Білятинський, д-р техн. наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член Транспортної академії України, Почесний дорожник України, Нагороджений медалями “Праця – справа честі” і “1500-річчя Києва” та нагрудним знаком “Відмінник освіти України”, завідувач кафедри з 1986 року по 2007 рік.

Серед основних наукових досягнень школи – проектування трисмугових магістралей, застосування нових типів вертикальних і горизонтальних кривих, удосконалення принципів розміщення елементів благоустрою, виконання заходів захисту навколишнього середовища при проектуванні реконструкції автомобільних доріг із позицій системного підходу, застосування методів аерофотозйомки та стереофотограмметрії при вишукуванні доріг і розслідуванні дорожньо-транспортних подій.

Із липня 2007 по вересень 2008 року завідував кафедрою **Анатолій Миколайович Пальчик** – канд. техн. наук, професор. Серед основних наукових досягнень його школи – метод проектування червоної лінії поздовжнього профілю автомобільних доріг кривими змінного радіуса; метод проектування кільцевих перехрещень автомобільних доріг на одному рівні з розрахунком пропускної здатності; метод обґрунтування типу дорожніх розв'язок на різних рівнях; метод отримання параметрів автомобільних доріг на основі GPS технологій супутникової геодезії.

Із вересня 2008 року завідувач кафедри – **Дмитро Олександрович Павлюк** – д-р техн. наук, професор, член-кореспондент ТАНУ, Відмінник освіти України, Винахідник СРСР. Очолює лабораторію автомобільних доріг та аеродромів.

Серед основних наукових досягнень школи – розробка пристроїв для оцінки транспортно-експлуатаційних показників автомобільних доріг, зокрема універсального дорожнього вимірювального обладнання “УДВО”; пристрою для визначення динамічного модуля деформації ґрунтів; приладу для вимірювання нерівностей дорожніх покриттів “Танін”; станції для штампових випробувань шарів дорожніх конструкцій тощо.

У межах школи розроблено декілька десятків нормативних документів, запатентовано десять авторських свідоцтв і патентів на винаходи, захищено 8 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та одну докторську дисертацію.

Кафедра мостів та тунелів. Завідувачами кафедри були: д-р техн. наук, професор **Андрій Олександрович**

Піковський (1944–1949); д-р техн. наук, професор **Яків Давидович Лівшиць** (1949–1952, 1956–1984); д-р техн. наук, професор **Микола Ілліч Товстолес** (1952–1956); д-р техн. наук, професор **Олександр Олегович Рассказов** (1984–1986); д-р техн. наук, професор **Валерій Олексійович Большаков** (1986–2002).

Наукові школи кафедри пов'язані з іменами першого ректора, професора **Юрія Миколайовича Даденкова**, а також таких видатних вчених, д-р техн. наук, професорів: **Якова Давидовича Лівшиця** (Заслужений діяч науки і техніки УРСР), **Валерія Олексійовича Большакова** (Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, стипендіат стипендії Президента України, академік Міжнародної екологічної академії), **Юрія Миколайовича Айвазова** (лауреат Державної премії України) та інших.

Із 2002 року кафедру очолює д-р техн. наук, професор, Відмінник освіти України, Почесний дорожник України **Сергій Григорович Ткачук**, який став засновником й ідейним керівником нової наукової школи з досліджень проблем деформацій природних відкритих русел. На основі аналітичних реалізацій математичних моделей загальних розмивів були отримані прості функціональні залежності для прогнозування загальних розмивів за багаторічний період, а також формули граничних глибин місцевого розмиву біля руслових опор у незв'язних і зв'язних ґрунтах. Серед найбільш вагомих результатів наукової школи є теорема про момент максимуму загального розмиву та теоретична формула довжини доконаного гідравлічного стрибка, що відповідає світовому рівню.

Альберт Іванович Лантух-Лященко (д-р техн. наук, професор, дійсний член Транспортної академії України) очолює наукову школу – Теоретичні засади управління життєвим циклом транспортних споруд. Її піонерні дослідження складають нову парадигму теорії споруд. Уперше формулюються теоретичні засади наукової проблеми – отримання фундаментальних рівнянь напружено-деформованого стану елементів транспортних споруд у функції часу. Розроблені моделі прогнозування життєвого циклу залізобетонних елементів автодорожніх мостів і споруди загалом та методології управління життєвим циклом автодорожніх мостів, дають змогу оцінити довговічність елементів мостів у функції часу, а відтак – прогнозувати їх ресурс за проектними параметрами та впливу довкілля при експлуатації.

Серед основних наукових результатів є одна із перших в світі моделей оцінки ризику транспортної споруди у функції змінної часу. Розроблена модель встановлює кількісні оцінки довгострокових техногенних ризиків у експлуатації мостів, безпеки споруди, запобігання аварійного руйнування споруди загалом чи суттєвих деструкцій її складових частин, які можуть загрожувати здоров'ю

та життю людей і збитками в експлуатації споруди чи навіть дорожньої мережі.

Ідеї та моделі наукової школи дали можливість розробити весь пакет національного нормативного регулювання у сфері “Споруди транспорту. Мости і труби”. Тільки за три останні роки (з 2011 р. по 2013 р.) було розроблено 14 нормативних документів рівня державних будівельних норм і державного стандарту України.

Кафедра дорожньо-будівельних матеріалів і хімії. Кафедру очолювали: д-р техн. наук, професор **Пнат Якович Слободяник** (1944–1945), кандидати технічних наук, професори **Іван Андрійович Кіреєнко** (1945–1946) і **Георгій Камілович Сюньї** (1946–1952, 1969–1987), д-р техн. наук, професор **Костянтин Степанович Теренецький** (1952–1969).

Завідувачами кафедри загальної хімії були відомі фахівці – доктори хімічних наук, професори **Мусій Володимирович Товбін** (1944–1954), **Володимир Андрійович Ройтер** (1954–1964), **Михайло Якович Романкевич** (1964–1975), **Авенір Якимович Великанов** (1975–1983), кандидати хімічних наук, доценти **Віктор Феодосійович Зінченко** (1983), **Анатолій Миколайович Білоус** (1983–1985), канд. хім. наук, професор **Неллі Георгіївна Пархоменко** (1985–1987).

У 1987 р. кафедру ДБМ і кафедру загальної хімії об’єднали, і новий підрозділ очолила **Н.Г. Пархоменко**. З 1997 року кафедру очолює **Володимир Васильович Мозговий**.

Кожен із керівників кафедри і членів її колективу внесли свій вклад у розвиток науки. Професори **Г.Я. Слободяник** та **І.А. Кіреєнко** займалися покращенням якості дорожньо-будівельних матеріалів і підвищенням ефективності їх застосування. Професор **К.С. Теренецький** – розрахунком дорожніх одягів, як дискретних середовищ, та покращенням якості дорожньо-будівельних матеріалів.

Професор **Г.К. Сюньї** створив добре знану в Радянському Союзі школу асфальтобетонників, досліджував міцність і довговічність дорожньо-будівельних матеріалів, розробив основи теорії та запровадив у практику кольорові асфальтобетони і пластбетони, зробивши вагомий внесок у розвиток теорії та практики виготовлення і використання асфальтобетонних сумішей.

Академік АН України, Заслужений діяч науки УРСР **В.А. Ройтер** був видатним ученим у галузі каталізу, запропонував для розвитку електронної теорії академіка Л.В. Писаржевського електронно-хімічний механізм процесу гетерогенного каталізу.

Значний вклад у розвиток хімії здійснив **А.Я. Великанов** – відомий учений, один із провідних у Радянському Союзі і за кордоном фахівців у галузі електрохімії халькогенідних розплавів, який розробив феноменологічну теорію розплавів іонно-електронних провідників, названих ним поліфункціональними (цей термін внесено в класифікатор АН СРСР).

Використання місцевих матеріалів при спорудженні малих штучних споруд займалася **К.А. Стасовська**.

Професор **Б.С. Радовський** створив наукову школу, яка займалася і продовжує займатися механікою дорожніх одягів і конструкціями дорожніх одягів. Продовжувачем наукових шкіл **Г.К. Сюньї** та **Б.С. Радовського** є їхній учень, теперішній завідувач кафедри – д-р техн. наук, професор, **В.В. Мозговий**, який створив власну школу, що займається тріщиностійкістю асфальтобетонного покриття на автомобільних дорогах від дії температури та транспорту, а також покращенням якості дорожньо-будівельних матеріалів і підвищенням ефективності їх застосування при будівництві транспортних споруд.

Наукова школа кафедри **організації дорожнього виробництва** (рік створення кафедри 1958) заснована професорами **Дмитром Аристарховичем Руденком** (завідувач кафедри з 1958 р. по 1966 р., лауреат Державної премії СРСР) та **Григорієм Євгеновичем Ліпським** (завідувач кафедри з 1967 р. по сьогодні, канд. техн. наук, професор, Заслужений будівельник України, дійсний член Транспортної академії України, Почесний дорожник України, Почесний професор Технічного університету “Московський автомобільно-дорожній інститут”, нагороджений орденами “Трудового Червоного прапора” та “Знак пошани”).

Головною метою досліджень школи є створення та удосконалення наукових основ і методології організації й управління дорожнім господарством України.

Основні напрями наукових досліджень полягають у розвитку: теорії організації й управління виробництвом у дорожній галузі; управління проектами і програмами будівництва та експлуатації доріг; державно-приватного партнерства в дорожній галузі; сучасних інформаційних технологій управління дорожнім господарством; економіко-математичного та імітаційного моделювання виробничих процесів і комп’ютерного експерименту.

Найбільш вагомими досягненнями наукової школи кафедри є: дослідження і науковий супровід організації будівництва першої автомобільно-тролейбусної дороги “Сімферополь – Ялта”; розроблення укрупнених норм витрат труда і вартості поточного ремонту та утримання автомобільних доріг; розроблення теорії організації дорожнього будівництва; норми фінансових витрат на поточний ремонт та утримання автомобільних доріг загального користування України; створення програмно-інформаційного забезпечення, зокрема, для програми обґрунтування виробничої потужності дорожніх організацій; проекту організації будівництва автомобільної дороги “Славутич – ЧАЕС” тощо, а також розроблення інформаційно-аналітичної системи управління дорожнім господарством та багато інших.

За основними напрямками досліджень наукової школи виконано більше ніж 90 вагомих для народного господарства науково-дослідних робіт, направлених на розв'язання проблем організації дорожнього виробництва і підвищення економічної ефективності його діяльності, захищено 12 кандидатських дисертацій, опублікована значна кількість наукових праць, розроблені методики та інструкції галузевого рівня.

Кафедра аеропортів. Кафедру було засновано у липні 2002 року. Завідувач кафедри **Микола Миколайович Дмитрієв** – перший проректор – проректор із наукової роботи НТУ, д-р техн. наук, професор, Заслужений працівник народної освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, віце-президент і головний вчений секретар Транспортної академії України, дійсний член Російської академії транспорту, Почесний професор Московського автомобільно-дорожнього державного технічного університету, нагороджений орденом “За заслуги” III ступеню.

Наукові дослідження базуються на досягненнях наукових шкіл докторів техн. наук, професорів **Миколи Миколайовича Дмитрієва, Олега Львовича Петрашевського, Ігоря Павловича Гамеляка**, канд. техн. наук **Олега Борисовича Деркачова** та проводяться у напрямку розроблення математичних моделей забезпечення надійності конструкцій дорожніх одягів та аеродромних покриттів, моделей деградації покриттів автомобільних доріг України, експериментальних дослідженнях температурних полів при різних дефектах дорожньої конструкції й аеродромних покриттів.

Фахівці кафедри виконують науковий супровід впровадження сучасних технологій і матеріалів у практику проектування, будівництва та утримання транспортних споруд. Розробляються нові методи розрахунку на міцність дорожніх та аеродромних одягів.

Розроблено математичні моделі та алгоритми комп'ютерного аналізу просторово-часових перебігів температурних аномалій на поверхні покриттів залежно від їх розташування та характеру. Розроблено методики застосування тепловізорів для теплового діагностування характеру видимих і прихованих дефектів структури дорожнього та аеродромного покриття.

Запропоновано методи підвищення ефективності тепловізійного контролю якості покриттів, що дають змогу виявляти приховані дефекти, які традиційними способами не виявляються.

Результати розробок реалізовані в організаціях і підприємствах, що входять до сфери управління Міністерства інфраструктури України, Державного агентства автомобільних доріг України, КП “Київавтодор”, приватних проектних та будівельних організацій.

За результатами досліджень науковцями кафедри підготовлено та захищено дві докторських

та п'ять кандидатських дисертацій, отримано п'ять патентів на корисну модель та чотири свідоцтва про реєстрацію авторського права на програмний продукт, розроблено більше десяти нормативно-технічних документів для дорожнього та аеродромного будівництва.

Кафедра опору матеріалів та машинознавства. У 1949 році у Київському автомобільно-дорожньому інституті була заснована кафедра опору матеріалів. До 1979 р. її очолював д-р техн. наук, професор **Петро Маркович Варвак** (1907–1979). Під його керівництвом наукові дослідження кафедри були спрямовані на розвиток числових способів розрахунку інженерних конструкцій – методу сіток.

Справу вченого продовжив його учень – д-р техн. наук, професор, Заслужений діяч наук і техніки України, лауреат Премії Академії будівництва України ім. акад. М.С. Буднікова, **Вадим Георгійович Піскунов**, який очолив кафедру в 1979 р. та працює на посаді завідувача уже більше 35 років. Під його керівництвом наукова робота кафедри зосереджена на розвитку теорії та методів розрахунку шаруватих конструкцій результатом яких було вісім захищених дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук та більше 50 кандидатських дисертацій. Зокрема, у 2006 році, **Олександром Васильовичем Марчуком** захищена докторська дисертація на тему: “Прикладна теорія та методи розрахунку задач механіки складення конструкцій шаруватої структури”, який і надалі плідно працює у цьому науковому напрямі.

При кафедрі успішно функціонує лабораторія опору матеріалів, оснащена сучасними випробувальними машинами й установками. Протягом багатьох років кафедра підтримує зв'язки з виробництвом, зокрема для ВО “Азовмаш” були проведені розрахунки на міцність, стійкість і коливання кранових конструкцій, використанні під час розробки конструкцій підйомних кранів великої вантажопідйомності.

Загалом на кафедрі видано 26 книг наукового, навчального та довідникового напрямів.

Кафедра теоретичної та прикладної механіки. Кафедру “Теоретична механіка” було створено з першого року заснування ВУЗу. Її завідувачем був видатний український вчений-механік д-р фіз.-мат. наук, професор, академік АН УРСР **Микола Олександрович Кільчевський** (1944–1945). Далі теоретична механіка викладалась на кафедрі “Будівельної механіки”, очолюваної **Яковом Давидовичем Лівшицем**. Із 1949 по 1962 рік теоретична механіка викладалась на кафедрі “Опору матеріалів”, а потім на кафедрі “Будівельної механіки”, які послідовно очолював знаний фахівець з опору матеріалів і будівельної механіки **Петро Маркович Варвак**. Далі кафедру очолював ректор **Євген Петрович Веріженко**, згодом професор, Заслужений працівник освіти УРСР.

Після чергової реорганізації кафедр інституту в 1987 році було створено кафедру “Теоретичної та прикладної механіки”, яку очолив **Олександр Олександрович Рассказов** – д-р техн. наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки УРСР, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат Премії імені академіка О.М. Динника Президії АН УРСР, академік і Заслужений діяч Транспортної академії України, дійсний член Академії будівництва України й Академії наук вищої школи України, академік Нью-Йоркської академії наук, Нагороджений орденом “За заслуги” III ступеню і почесними Знаками “Відмінник вищої школи СРСР”, “За наукові досягнення” та “Відмінник освіти України”, відзнакою “Почесний дорожник” Укравтодору та Подякою Прем’єр-міністра України.

Кафедра проводить фундаментальні дослідження з науково-дослідної роботи, результати якої можуть застосовуватися при проектуванні та створенні конструкцій і споруд, елементами яких є: циліндричні трубопроводи (гнучкі, пружні, композитні), багат шарові циліндри складної форми, ускладнені отворами п’єзоелектричні пластини для забезпечення надійності та безпечної експлуатації об’єктів, а також створення методики адаптування до сучасних ПК, що дає змогу суттєво зменшити затрати на проектування механізмів.

Наукова школа з теорії і методів розрахунків шаруватих просторових конструкцій на статичні,

динамічні і температурні дії, що склалася на кафедрі, історично пов’язана зі школою, що існує на спорідненій кафедрі “Опору матеріалів і машинознавства”.

У своїй науковій роботі члени кафедри підтримують тісні зв’язки з науковими закладами Національної академії наук України (Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка, Інститут математики) та іншими вищими навчальними закладами (Національний університет ім. Тараса Шевченка, Національний технічний університет (КПІ)).

Підбиваючи підсумок, хотілось би відмітити, що на сьогодні дорожньо-будівельний факультет із гідністю продовжує славні традиції як у навчальному, так і в науковому напрямках. Про це свідчать і відгуки роботодавців, і рейтинги на всеукраїнських предметних олімпіадах, і звіти голів Державних екзаменаційних комісій із захисту дипломних проєктів і науково-дослідницьких магістерських робіт, які, зокрема, у 2013 р. відзначили високий рівень теоретичної і практичної підготовки студентів, і думка самих студентів.

Обсяг наукових робіт на дорожньо-будівельному факультеті складає біля 80 % від загального обсягу по університету.

Завіряємо, що керівництво та співробітники факультету будуть і надалі гідно виконувати свою повсякденну роботу.

